

מסורת הש"ס

(א) לעיל יט: פסחים ט.
וש"נ, (ב) כתובות פ:
(ג) [לעיל יט: כתובות פ:],
(ד) לקמן נב. [פה. כתובות
נג: פ:],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מן איש
ס' פלגה נכנסו מומחה א'
מומחה (ה) ורביה פלגה
(נמחק): (ז) רובי ד"ה א'
שם ובי' ועל ועל אמו
בגון יוסף הרחל אל'
אלו מורים שחוקקו;
רצנו מומחל שחוקקו וישי'
האם ורבינו אלא אלא מן
האב לך עס וישי א'
(א) וישי וישי א' וישי א'
הא מומחל. ישי' לומר
גלו מחייבים שבעה א'
וישן חמשה ולא שבעה
אלו מורים שבעה (נמחק)
[והאיתא חסד]: (ז) אב'
דא' ושמאל בשבעות א'
משן א' ישי' לומר
על חלד גרימא מוסק
גרימא א' שמי א'
מוני ישי' א' שמאל שמי
השמד לבגוד כבוד דמי
למורים שבעה א' ישי'
למורים שבעה א' ישי'
(ח) ממוחקין בממוך:
(ט) אב' דא' חתוקה שמי
לכר אינה מורשת שמי א'
בחוקק דא' לך
בעלעל לחקן:

מוסף רש"י

שומרת יבם שפלה
לה נכסים. (א)
שומרת יבם (בתבות 98)
מה יעשה בחברתה.
הנתינתו לה נכסיה
שמתלהן לו נכסיה
ויקבל עליו ויחזיר ויפלו
הנכסים (ע"ס) ויחזיר
הנכסים וירצון עמה.
לו נכס מלוג ויחזיר
אוסם עליו ואינו שפלה
הנכס, אלא משעמנה
לרשותו ויחזיר עמה
וכפולה ויחזיר ואינו עמה
(ע"ס) ויחזיר
נכסים ויחזיר
בחווקתו. ונכ"ז פסק
מי שמת (קמ"ג) מפסק
מי שמת עליו על חווקתו
על חתוקת יורש השכל
ואילו ואחריו ע"ש, ויחזיר
חווקת יורש האבם שפלה
נכסיו. (בתבות 98)
מלשון ויחזיר ויחזיר
לגבול שמת ע"ש, חתוקת
יורש השכל (ע"ס) ויחזיר
שפלה בחברתה על
נכסיה בעלה הראשון.
ואל על ש"ס (קמ"ג) ויחזיר (ג).

תום' חד מקמאי

סָפָה אִם סָבָא וּסְפָה בְּנֵיכִי
יָבֵם חֻלְקִין; מִתְּנִינָהוּ
שְׁפָלוּ לָהּ נָכְסִים מִרְדִּים
בִּשְׁ"ס וּבִ"ה שְׁמִירַת
וְנִתְּנָה זְקִימָה מִתָּהּ מֵה
יַעֲשֵׂה בְּכֹחָהּ; וּבְנִכְסֵיהָ
הַנִּסְתָּיִם וְהִירָצִיָּן עִמָּהּ
בִּשְׁ"ס אִמְרֵיהֶם יִחְלָקוּ בָהּ
אוֹרְמִים נִכְסֵי בְּחֻקָּהּ
וּכְתוּבָתָהּ בְּחֻקַּת יִירוּשָׁי
הַהֵל נִכְסֵי הַנִּסְתָּיִם
וְהִירָצִיָּם עִמָּהּ בְּחֻקַּת
יִירוּשָׁי הָאֵל וְהָ"ה לְנֶצֶח
שֶׁחַן בְּחֻקָּתָהּ וְיַעֲשֵׂה הַהֵל
כְּדִין חֻקָּתָה וְרַעֲיָ"ג דְּגַב
נָפֵל הַבֵּית עָלָיו וְעַל

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

דרכי חד אים לי גנך. וטענעט צרי הוא דידע ממי קתבע מיינה:
מי איבא למומר הכי. הא לא ידע מאי קא תבע מיינה אי פלגא
בנכסי מיתנא (א) אי פלגא מנתא בנכסי יבם ומכא שתי טענות הוא
זא עליהם בכל אחת ואחת אומרים לו הבא רריה: סבא. אזי המת
בא: הוי יבם ודאי. יורש וידע

והיבס: הוי יבס ודאי יורש ויודע
מכא מי הוא צא ומוחזק בנכסים, ולא
דמי לההיא דרב משטיא דלעיל
דהתם אע"ג דספק אית ליה זכיה
בנכסים ממנה נפשן אפילו הכי לא
חשיב ודאי ללא ידע מכא מי הוא צא
לירש מכא מי הוא צא עליהן: **פלגא**
דקא מודה לכו שקלי. מששה זהובים
נטילין שלשה: **סינא דקא מודו ליה**
שני זהובים חילתא דכולהו נכסי:
שקיל. דהא אמרו ליה אחונא את
ואניהו הוו תרי ואיהו שלישי: **פש**
ונהא. דקמינא עליה האי אמר כולה
דידי אמרי כולה דיקין אורי כולי
חצי וזבין שניהם חצי: **סבא ויבס**
בנכסי ספק. סבא אמר האי צר
מיתנא הוא וכיון דאין לו יורש אני
קודם דתנן (ב"ב דף קטו.) האב קודם
לכל יוצאי ירכו ויבס אמר בני הוא
ואני יורשו דהאב קודם: **או סבא**
וספק בנכסי יבס. שאין ליבס בן
אחר סבא אמר את צר מיתנא ואני
יורש את בני מקום שאין לו בן וספק
אמר בנו אני ואני יורשו: **חולקין**.
דלמא כולה דהאי ודלמא כולה
דהאי. ואין לומר האב ודאי מוחזק
דאם זה בנו אין אלא כלום:
דברנ' שומרם יבס. ממנה
ותנפה ליבס. כמו עניה זו לשאת
שמרה צאק על פי בכתובות (דף סג):
שנפלו לה נכסים. מאביה וסלקא
דעתן שנפלו לה כשהיא שומרת יבס:
ובנכסים הנכנסים ויוצאים עמה.
היינו נכסי מלווה שהקדן שלה קיים
וכשהיא נכנסת נכנסין עמה וכשהיא
יוצאת יוצאין עמה: **ה"ג ב"ש אומרים**
יתלוקו יורשי בעלה עם יורשי האב.
דספק נשואה היא וזכה היבס בחצי

ירושלמי מספק שהצביל יורש את אשתו וזו שספק נשואה היא אכלו זכי כפולגא אבל כמחציתה מודים ב"ש בדחוקת הצביל היא ולא פלגי בה רש"י האב. וטעמא דכולה מתניתין מפרש בגמ': 'בב' מאי שנה רישא דל"פ ומ"ש סיפא דפלוגי ב"ש. מאי שנה רישא כשהיא קיימת דלא פלוגי ב"ש אלא בכח דילה מחזיקין לנכסי דקאמרי מוכרת ונותנת לכתלה ומאי שנה סיפא דפלוגי כשמהל לא מוקמי נכסי מלוג בחזקת ירושה: ה"ג אמר עולא רישא דנפלה כשהיא ארוסה. שנפלה לייבום מאירוסין ונפלו הנכסים לה כשהיא שומרת יבם: סיפא דנפלה. לפניו לייבום: כשהיא נשואה. הלכך רישא דלגבי ארוסה ממנש קי"ל לבי"ש ממכור כדתנן לקמן כ"ש זו שאינה אלא זקוקה בעלמא ולב"ה דאמרי בארוסה ודאי לא ממכור לכתלה אבל אם מכרה ונתנה קיים הכא משום דספק ארוסה היא דלגידא ביה ולאן אשתו ממנש היא מודו ב"ה דמוכרת ונותנת לכתלה: סיפא

סיפא

דרכי' חד גבך הוא אבל הכא מי איכא
למימר הכי ורבי ירמיה אמר לך אנא דאמרי
אפי' לרבנן עד כאן לא קאמרי רבנן התם אלא
משום דא"ל אי שתקת שתקת ואי לא מהדרנא
שטרא למרייהו ולא מצית לאשתעווי דינא
בהדיהו אבל הכא מי איכא למימר הכי
ספק ויבם שבאו לחלוק בנכסי סבא ספק
אמר האי גברא בר מיתנא הוא ופלגא ידי
הוא יבם אמר את בראי ידי את ולית לך
ולא מידי הוי יבם ודאי וספק ספק ⁶ ואין
ספק מוציא מידי ודאי ספק ובני יבם שבאו
לחלוק בנכסי סבא ספק אמר ההוא גברא
בר מיתנא הוא ופלגא ידי הוי ובני יבם
אמרי אחונא את ומנתא אית לך בהדן פלגא
דקמודי לחו שקלי תילתא דקא מודו ליה
שקל פש לחו דנקא הוי ממון המוטל בספק
וחולקין סבא ויבם בנכסי ספק או סבא
וספק בנכסי יבם הוי ממון המוטל בספק
וחולקין: **מתני'** ⁷ שומרת יבם שנפלו לה
בנכסים מודים ב"ש וב"ה שמוכרת ונותנת
וקיים מתה מה יעשה בכתובתה ובנכסים
הנכנסים ויוצאין עמה ב"ש אומרים יחלקו
יורשי הבעל עם יורשי האב וב"ה אומרים
יבנים בחזקתן כתובה בחזקת יורשי הבעל
בנכסים הנכנסים ויוצאין עמה בחזקת יורשי
האב ⁸ כנסה הרי היא כאשתו לכל דבר
⁹ ובלבד שתהא כתובה על נכסי בעלה
הראשון: **גמ'** מ"ש רישא דלא פליגי ומ"ש
סיפא דפליגי אמר עולא כשהיא נשואה וקסבר
ארוסה וסיפא דנפלה כשהיא נשואה וקסבר
עולא זיקת ארוסה עושה ספק ארוסה
זיקת

יֶקֶד רַבִּיעִי יִבְמוֹת לַח.

ה'י' יבם ודאי' וספק ספק. פי' בקונטרס ודאי' שיועד מאיזה כח
הוא בא ומוחזק בנכסים ולא דמי לההוא דרב משרשי' דלעיל
דהתם אע"ג דספק אית ליה בנכסים וזיה ממה נפשך אפ"ה לא
חשיב ודאי דלא ידע מכה מי הוא בא עליהם משמע עתה נטול פירושו
דקרי ודאי מה שודאי נטול חלק
בנכסים וזכרנו כי שמת (ב"ב דף קמז'
וה) גבי הא דמנן נפל הבית עליו ועל
אמו (ו) אלו ואלו מודים שחלוקו
פירש רבינו שמואל שחלוקו יורשי
האם דהיינו אחי האם מאיזה עס
יורשי הבן היינו אחי הבן מן האב
רואין ולא רעה לפרש יורשי האב
בזו האם דהיינו אחי הבן מן האב

[illegible]

הנבסם בחזקתן. צפרק מי שמת (ב"צ קנה. וס) פליגי בכהאי גוואה
 צ"ס וצ"ה גבי נפל הבית עליו ועל אשתו וקאמר בגמ' בחזקת מי
 פירוש בית הלל דקאמרי נכסים בחזקתן דהיינו נכסי זאן צרול
 בחזקת מי ר' אלעזר אומר בחזקת יורשי האשה רבי יוחנן אמר
 בחזקת יורשי הבעל ורש לקיש אמר יחלוקו ופי' בנקוטרים שפני
 האשה שפלו (מבנות דף פ וס) דרי הכי דפליגי התם רבי נמי פליגי
 אמתניתין דהכא ורבינו תם אומר דלא דמיא ר' ליהתם דהכא לא
 פליגי צ"ס בחזקתה אלא בנכסי מלוג כדאמר בגמ' דחזקה ש"ירה
 מדקמי יחלוקו יורשי הבעל עם יורשי אב כו' אבל התם קמי
 סתמא יחלוקו משמע דבכחזקה נמי פליגי והיינו טעמא דהתם אם
 הבעל מת תחלה הו"א האשה כמו שגבתה בחזקתה אבל הכא ה"א
 זקוקה ליבם אין לנשה כלום בנכסי הבעל עד אשר תחלה דלא
 ינתנה כחזקה לגבות מהימם ואפשר דכולהו אמוראי מודו הכא
 דנכסי זאן צרול בחזקת יורשי הבעל והא דלא ערביניהו עם
 יורשי הבעל אבל בכחזקה דבר פשוט הוא יותר שהיא בחזקת
 וכן צ"ל למאן דאמר התם בחזקת יורשי הבעל ואם תאמר ולמאן
 ים בית הלל שילחוקו ולא מוקמינן להו בחזקת יורשי האם ורש
 לו קסבר דהוי דאורייתא כיון דלאו מכה קורבה קאמין מוקמינן
 יורשי האם משום דרגילותה הוא האשה היא מתה קודם דקא חשיב
 זקוקים בחזקת האם ואם תאמר יורשי האשה היי גבו כחזקה (א)
 אלאם מוריש שבועה לבניו ומיהו לב"ש ניהא דאית להו שטר העומד
 לו לרב ושמואל בשבועות (א) משני התם דלתא כב"ש ולר"א דאמר
 שמואל אב ר' יוחנן דאמר בחזקת יורשי הבעל ופי' דנכסים בחזקתם
 ורש לומר דהיא הותמת דלפי שהנכסים בחזקת הבעל (א) אינה
 כגבוי דמי אי נמי אר"י דאיכא לאוקמי במטלטלי ואיתנהו בעיניהו
 שמשום דהתם בכחזקה איירי אבל הכא דאיירי בנכסי זאן צרול ששהיא
 לקמן (דף סו:) המנכסות שום לבעלה אם רעה הבעל למכור לו ימור:

זיקת

עין משפט
נר מצוה

לָב א מ״י פֿיה מַהֲלֹכֹת
נַחֲלוֹת הַלֵּבֶד ד א סַגֵּב
עֲשׂוּ נ ט״ע״ע אֲהֲעֵ סִימֹן
קִסָּב סַעֲפִי ו:
לָד ב מ״י שֵׁס ט״ע״ע שֵׁס
סַעֲפִי ו:
לָה ג מ״י שֵׁס ט״ע״ע שֵׁס
סַעֲפִי ו:
לָו ד מ״י פֿכִּיב מַהֲלֵ:
אֲשׁוֹת הַלֵּבֶד י ופִּי:
מַהֲלֹכֹת נַחֲלוֹת הַלֵּבֶד י
סַגֵּב עֲשׂוּ נֵא ט״ע״ע
אֲהֲעֵ סִימֹן קִסָּב סַעֲפִי ו:
לָז ה ט״ע״ע שֵׁס סִי״ו:
לָח ו מ״י שֵׁס ט״ע״ע
אֲהֲעֵ סִי קִסָּב
סִי״א:

לפי ד מ"י שם ופ"ח
מהלכות יבום הל' א
טוש"ע אה"ע שם סעיף ג
וסימן קסו סעיף ד:

תוֹם' חֵד מִקְמַאי' (הַמִּשְׁךְ)

[illegible]